

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย
ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง

ด้านเกษตรกรรม

กลุ่มนาแปลงใหญ่

๑. นายชิตชัย ชุมสุข บ้านเลขที่ ๑๘๓ หมู่ ๓ ตำบลนาข้าวเสีย อ.นาโยง จ.ตรัง อายุ ๕๑ ปี
โทรศัพท์ ...๐๙๕ ๒๖๐๑๒๔๖

๒. ปีที่ทำ.....๒๕๕๙.....

๓. รางวัลที่ได้รับ

- เกษตรกรดีเด่น ปี ๒๕๖๑
- ได้รับรางวัลชมเชย จากการประกวดนาแปลงใหญ่ระดับจังหวัด ปี ๒๕๖๕
- ได้รับมาตรฐานข้าวอินทรีย์จากกรมการข้าว ปี ๒๕๖๔

๔. ตั้งขึ้นเพื่อ รวมกลุ่มผลิตข้าว การจัดทำแปลง GAP การแปรรูปข้าว และการทำนาปรังเพื่อให้สามารถ
สามารถผลิตข้าวเพื่อการจำหน่ายได้ตลอดทั้งปี และเป็นทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคที่รักสุขภาพอีกด้วย

เนื่องจากภูมิประเทศโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสียมีหลายลักษณะที่ ทั้งที่ราบและที่
ลุ่ม โดยทางตอนเหนือและทางตะวันตกเป็นที่ราบลุ่ม ส่วนทางตอนใต้และทางทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ราบ
พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ประชากรในตำบลส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพเกษตรกรรมและ มีกลุ่มอาชีพ
ด้านการเกษตร คือกลุ่มการทำนาแปลงใหญ่ มีพื้นที่การทำนา ของสมาชิก ๘๗๘ ไร่ รวมถึงชาวบ้านโดยส่วนใหญ่
ยังคงใช้วิธีการดำนาเหมือนกับในอดีต

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวตำบลนาข้าวเสีย เป็นเกษตรกรที่ผลิตข้าวคุณภาพ รสชาติดี แต่เนื่องจากปริมาณข้าว
ที่ผลิตออกมามีปริมาณน้อยเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นการทำนาเพื่อการบริโภคในครัวเรือน การคิดสรร ข้าวคุณภาพ
ที่ปลอดภัยเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ทำนาโดยมีตลาดรองรับอยู่ที่การท่องเที่ยวและตลาดทั่วไป ซึ่ง
ปัจจุบันมีสมาชิกอยู่จำนวน ๑๕ ราย

ด้านหัตถกรรม การร้อยชุดมโนราห์

๑. นางยินดี นาคพล บ้านเลขที่ ๗๘ หมู่ที่ ๙ ต.นาข้าวเสีย อ.นาโยง จ.ตรัง อายุ ๖๙ ปี
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๑ ๗๘๘๐๑๒๒
๒. ปีที่ทำ พ.ศ ๒๕๑๕
๓. รางวัลที่ได้รับ/ผลงาน.....-.....
๔. ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์มโนราห์ ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น และเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย หารายได้เสริม

มโนราห์ หรือโนรา นับเป็นศิลปะการแสดงพื้นเมืองชื่อดังของภาคใต้ โดยจุดเด่นอย่างหนึ่งที่ผู้ชมให้ความนิยมชมชอบก็คือ เครื่องแต่งกาย เนื่องจากมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

โดยมีการประดิษฐ์ชุดมโนราห์ทั้งของเด็กและผู้ใหญ่ โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่หันมาสนใจเรียนรู้การแสดงพื้นเมืองมากขึ้น และมียอดการสั่งซื้อเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีการผลิตเป็นของมโนราห์ เครื่องรูปปิด ปีกนกแอ่น ชับทรวง ปีก(หางหงส์) ผ้านุ่ง หน้าเพลลา ผ้าห้อย หน้าผ้า หน้าพราน ฯลฯ โดยมีราคาตั้งแต่ไม่กี่ร้อยบาท ไปจนถึงหลายพัน และหลายหมื่นบาท

ด้านหัตถกรรม

การย้อมผ้าด้วยเทคนิค ECO -Print

๑. นายเกษม คงสง บ้านเลขที่ ๑๑๙/๑ หมู่ที่ ๔ ต.นาข้าวเสีย อ.นาโยง จ.ตรัง อายุ ๖๙ ปี เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔ ๐๕๑๗๐๖๔
๒. ปีที่ทำ พ.ศ ๒๕๖๔
๓. รางวัลที่ได้รับ -
๔. ตั้งขึ้นเพื่อ/วัตถุประสงค์ จากความชอบและสามารถต่อยอดเป็นสินค้าหลายๆ ประเภททั้งยังเป็นอาชีพเสริมอีกทางหนึ่ง

Eco print การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าที่ใช้วัสดุจากธรรมชาติ ทำให้เกิดสีและลวดลาย เป็นการพิมพ์ผ้า ด้วยใบไม้ ดอกไม้จากธรรมชาติ ถ่ายโอนสีและโครงสร้างจากใบไม้สู่ผ้าที่ผลิตจากเส้นใยธรรมชาติ Eco print จะมีความแตกต่างการทำผ้ามัดย้อม และผ้าย้อมสีธรรมชาติ ด้วยกระบวนการ โดย Eco print จะมีความซับซ้อน ตั้งแต่การเตรียมผ้า

ซึ่งวัตถุดิบที่สำคัญ คือใบไม้ และ ดอกไม้ และสามารถนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย

ด้านการแพทย์ไทย

การนวดแผนไทย

๑. นางสาว ทิพย์แก้ว บ้านเลขที่ ๓๓/๑ หมู่ ๗ ตำบลนาข้าวเสีย อ.นาโยง จ.ตรัง อายุ ๕๖ ปี
โทรศัพท์ ...๐๙๙ - ๖๒๕๑๗๓๔

๒. ปีที่ทำ.....๒๕๕๙.....

๓. รางวัลที่ได้รับ

๔. ตั้งขึ้นเพื่อ เพื่อบำบัดและทำให้ร่างกายผ่อนคลายโดยใช้ทักษะทางร่างกาย ด้วยการบีบ นวด จับ คลึง รีด
เส้น เหยียบเป็นการช่วยกระตุ้นการทำงานของกล้ามเนื้อและระบบต่างๆ ของร่างกายทำงานได้ดีขึ้น

การนวดแผนไทย หรือ การนวดแผนโบราณ เป็นการนวดชนิดหนึ่งในแบบไทย ซึ่งเป็นศาสตร์
บำบัดและรักษาโรคแขนงหนึ่งของการแพทย์แผนไทย โดยจะเน้นในลักษณะการกด การคลึง การบีบ การตัด
การดึงและการอบ ประคบ ซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไปในชื่อ "นวดแผนโบราณ"

ประโยชน์ของการนวด

๑.การไหลเวียนของโลหิตดีทำให้หลอดเลือดขยาย การไหลเวียนของเลือดแรงขึ้น ทำให้
ร่างกาย สดชื่นขึ้น ช่วยให้ร่างกายขับของเสียได้ดีและเสริมสร้างการทำงานของอวัยวะ

๒.. ช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อบริเวณที่ใช้งานหนัก กระตุ้นระบบน้ำเหลืองให้ไหลเวียนได้ดี ทำให้
สร้างภูมิคุ้มกันเชื้อโรค รวมทั้งจัดการเชื้อโรคเก่าได้

๔. ช่วยให้ผู้รู้สึกผ่อนคลายสบายอารมณ์ สุขภาพจิตดี อารมณ์สงบ นอนหลับได้ง่ายขึ้น และหาย
จากอาการซึมเศร้าได้

๕. ช่วยบำบัดโรคได้ เช่น ปวดเรื้อรังตามตัว ปวดศีรษะ นอนไม่หลับ โรคหัวใจ ความดันโลหิต
สูง สมาธิสั้น ไซนัสอักเสบ เป็นต้น ซึ่งผู้นวดต้องมีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ

๙. ช่วยเรื่องระบบประสาท ทำให้เกิดความรู้สึกตอบสนองต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อมดีขึ้น มี
ความตื่นตัวในการทำงาน ข้อต่อกระดูกทำให้การเคลื่อนไหวคล่องขึ้น

ด้านการจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มอนุรักษ์ป่าสาकु

๑. นางละเมียด รัตน์ะ บ้านเลขที่ ๗๑ หมู่ ๗ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง อายุ ๗๑ ปี เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๘ ๒๙๒๔๒๘๒

๒. ปีที่ทำ เริ่มการทำผลิตผลจากสาकुตั้งแต่ ปี ๒๕๓๗

๓. รางวัลที่ได้รับ

๑. แม่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหิดล ปี ๒๕๕๒

๒. บุคคลต้นแบบ ของเยาวชน จากกระทรวงยุติธรรม ปี ๒๕๕๔

๓. เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมากมาย

๔. ตั้งขึ้นเพื่อ อนุรักษ์พืชประจำถิ่นของภาคใต้ ซึ่งมีความสำคัญทางระบบนิเวศและเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพราะแทบจะทุกส่วนจากยอดถึงราก โดยชาวบ้านจะนิยมตัดใบเพื่อนำไปเย็บเป็นจากรใช้ในการมุงหลังคา เพราะมีความแข็งแรง และมีอายุการใช้งานนานกว่าใบพืชชนิดอื่นๆ รวมทั้ง นำก้านใบไปใช้ทำไม้กวาด เสื่อ หรือเครื่องจักสานต่างๆ แต่ที่กำลังได้รับความนิยมมากที่สุดในขณะนี้ก็คือ การนำลำต้นมาสกัดเอาแบ่งเพื่อทำขนมหวานได้มากมายหลายสิบชนิด เช่น ขนมลอดช่อง ขนมบัวตอง ขนมจาก ขนมโค ขนมด้วง ขนมครก ขนมเปียกปูน ขนมสาकुไส้หมูไส้ไก่ ขนมคุกกี

สาकुเป็นพืชมหัศจรรย์ประจำถิ่นภาคใต้ที่มีความสำคัญทางกายภาพภูมิศาสตร์เป็นอย่างมาก อำเภอนาโยงเป็นพื้นที่ราบชุ่มน้ำจัดที่มีพืชสาकुอยู่เป็นจำนวนมากในอดีต จนพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก สามารถทำนาและการเกษตรอื่นๆ ได้ตลอดทั้งปี แต่เนื่องจากความไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้กระแสการพัฒนากลับทำลายพื้นที่ป่าสาकुไปอย่างน่าเสียดาย ปัจจุบันป่าสาकुในอำเภอนาโยงมีเพียง ๙๐ ไร่ เท่านั้น

ด้านศิลปกรรม การรำมโนราห์

๑. นายพิน ชัยเพชร บ้านเลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๓ ต.นาข้าวเสีย อ.นาโยง จ.ตรัง อายุ ๕๕ ปี
เบอร์โทรศัพท์ ๐๖๑ ๐๙๑๘๗๓๒
๒. ปีที่ทำ พ.ศ ๒๕๑๕
๓. รางวัลที่ได้รับ/ผลงาน.....-.....
๔. ตั้งขึ้นเพื่อ/วัตถุประสงค์ เป็นการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เพื่อเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์การรำมโนราห์ ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีสมาชิกในวง ประมาณ ๕๐ คน

โนราห์หรือมโนราห์ เป็นศิลปะการแสดงที่นิยมทั่วไปของชาวภาคใต้ สามารถพบการแสดงโนราได้ในงานทั่วไปทั้งงานมงคล เช่น งานแต่งงาน งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานทอดผ้าป่าสามัคคี เป็นต้น และงานอวมงคล เช่น งานศพ และนอกจากนี้แล้วยังสามารถจำแนกโอกาสที่แสดงที่ได้เป็น ๒ ลักษณะ ตามลักษณะของงานที่ร่วมแสดง คือแสดงเพื่อความบันเทิงทั่วไปและแสดงเพื่อประกอบพิธีกรรมของโนราโดยเฉพาะ

ด้านภาษาและวรรณกรรม

หนังตะลุง

๑. นายนิกร ศรีแก้ว บ้านเลขที่ ๑๓๙ หมู่ ๔ ต.นาข้าวเสีย อ.นาโยง จ.ตรัง อายุ ...๖๕...
เบอร์โทรศัพท์..๐๘๙ ๘๗๔๗๗๘๗.
๒. .ปีที่ทำ.. พ.ศ. ๒๕๓๖
๓. รางวัลที่ได้รับ/ผลงาน
 ๑. รางวัลชนะเลิศการประกวดหนังตะลุงชิงถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระรัตนราชสุตา สมัยบรมราชกุมารี..
 ๒. รางวัลวัฒนธรรมคุณาธร ระดับประเทศของกระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ.๒๕๖๔
 ๓. เป็นกรรมการสมาคมหนังตะลุงปักษ์ใต้
 ๔. จัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชน
๔. ตั้งขึ้นเพื่อ ช่วยเหลือผู้มีอาชีพศิลปินพื้นบ้าน อนุรักษ์ สืบสานถ่ายทอดหนังตะลุงเพื่อปลูกฝังให้กับเยาวชนรุ่นหลังสนใจศิลปะภาคใต้ที่ถ่ายทอดเรื่องราว โดยการใช้ภาษาถิ่น(ภาษาใต้) เป็นการอนุรักษ์ภาษาใต้ที่นับวันก็เริ่มที่จะค่อยๆหายไป เพราะเด็กรุ่นใหม่ส่วนมากจะพูดภาษากลาง หนังตะลุงจึงเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีส่วนสำคัญในการรักษาไว้ซึ่งภาษาถิ่น

นายหนังนิกร ตะลุงบัณฑิต เรียนจบจากโรงเรียนวิเชียรมาตุ เริ่มสนใจในหนังตะลุงตั้งแต่วัยเด็ก โดยเริ่มจากเก็บใบไม้มาทำรูปหนัง และต้องคอยหลบมารดาเล่นหนังอยู่บ่อยครั้ง เพราะมารดาอยากให้เรียนสูงๆ และประกอบอาชีพที่มั่นคง แต่ก็ยากที่จะเลิกรักในการขับหนัง นายหนังนิกรเริ่มสั่งสมประสบการณ์ ด้วยการเป็นศิษย์กับครูหนังอย่างหนังอาจารย์ณรงค์ ตะลุงบัณฑิต แรกๆ คนดูก็น้อยอยู่ นานเข้าประสบการณ์การเล่นหนังและการชวนขายพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ บัดนี้กว่าสามสิบกว่าปีบนเส้นทางหนังตะลุง นายนิกรได้เปิดบ้านสอนการขับหนังตะลุงให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้

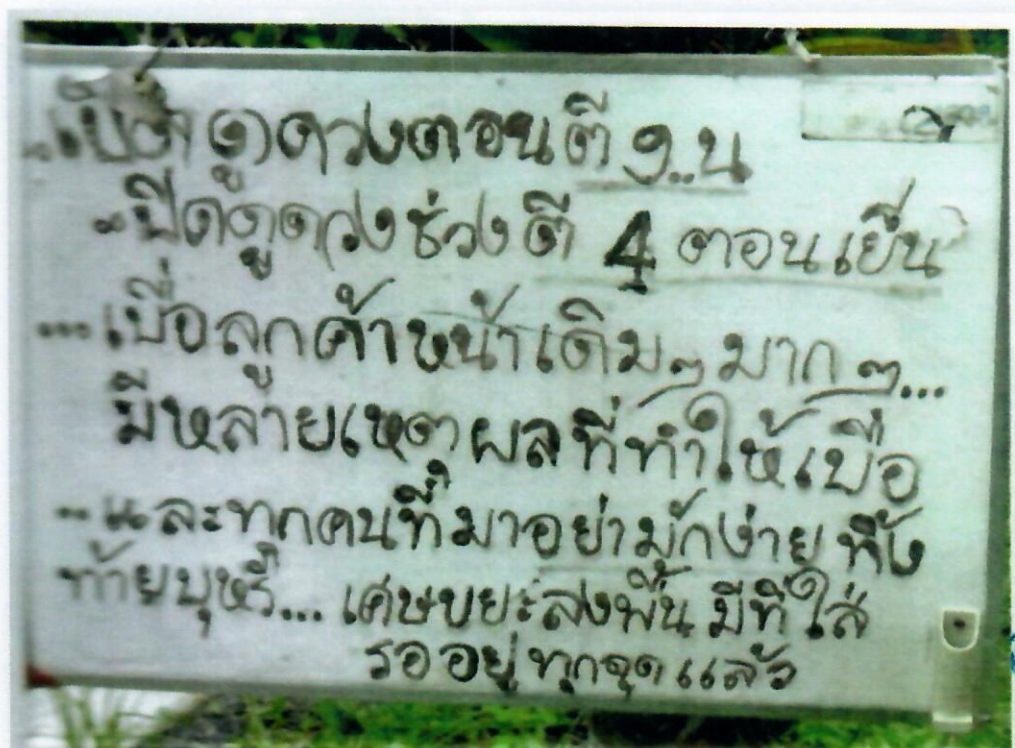

ด้านอื่นๆ

ทำเนียบรายชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลนาข้าวเสีย

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความสามารถพิเศษ	หมายเหตุ
๑.	นายวุฒิวัฒน์ ดับพันธิ์	๕๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง	หมอดูดวงชะตา	
๒.	นายเสนอ ช่วยพันธ์	๖๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง	ตั้งศาลพระภูมิ บูชาภูมิในบ้าน พิธีบ่าว - สาว น้ำพระพุทธรณ์ คนถูกของ	
๓.	นายจัด ฉันทนา	๘๐/๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง	หมองู รักษาญาติ นวดกล้ามเนื้อ เริ่ม	
๔.	นางกาญจนา ชัยเพชร	๔๖ หมู่ที่ ๗ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง	หมอกระดูก หมอเอ็น รักษากระดูกหักโดย ใช้น้ำมันมะพร้าวทา บริเวณผิวหนังที่ กระดูกหัก	

นายวุฒิวัฒน์ ดับพันธ์
๕๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
หมอดูดวงชะตา

นายเสนอ ช่วยพันธ์
๖๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
ตั้งศาลพระภูมิ บูชาภูมิในบ้าน พิธีป่าว - สาว น้ำพระพุทธรมนต์ คนถูกของ

นายจัด ฉันทนา
๘๐/๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
หมองู รักษาภูักัด นวดกล้ามเนื้อ เริ่ม

นางกาญจนา ชัยเพชร
๔๖ หมู่ที่ ๗ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
หมอกระดุก หมอเอ็น รักษากระดุกหักโดยใช้น้ำมันมะพร้าวทาบริเวณผิวหนังที่กระดุกหัก

